

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: PNK.III.431.39.2021

Kielce, dnia 18-08-2021

**Pan
Piotr Babicki
Starosta Starachowicki**

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę problemową w zakresie realizacji przez Powiat Starachowicki Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej¹ w dniach 14-25 czerwca 2021 r. przeprowadzili: Katarzyna Frąszczak – inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli (kierownik zespołu kontrolnego) oraz Robert Jawor – kierownik Oddziału Kontroli w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli (członek zespołu kontrolnego), na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr 281/2021 oraz nr 282/2021 z dnia 9 czerwca 2021 r. wydanych przez Dyrektora Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego.

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, al. IX Wieków Kielce 3, 25-516 Kielce, na podstawie dokumentacji elektronicznej otrzymanej od Starosty Starachowickiego za pośrednictwem platformy e-PUAP.

Podstawa prawna kontroli:

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie³ oraz art. 8 ust. 1 u.n.p.p.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

---

¹ t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 945. zwana dalej u.n.p.p.

² t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 224

³ t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1464

Sprawdzenie realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie:

1. organizacji harmonogramu dyżurów dla mieszkańców;
2. poprawności ogłoszenia konkursu oraz zawarcia umowy z organizacją pozarządową do prowadzenia ww. punktów;
3. czy Porozumienia z gminami, o których mowa w art. 9 Ustawy zawierają elementy określone w art. 9 ust 1 pkt 1 i 2 u.n.p.p;
4. czy Porozumienia z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych, o których mowa w art. 10 Ustawy zawierają elementy określone w art. 10 ust. 1 u.n.p.p;
5. czy Powiat dopełnił obowiązku zawiadomienia Wojewody o zawartych porozumieniach albo wskazaniu adwokatów lub radców prawnych, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w trybie, o którym mowa w art. 10 ust. 2 u.n.p.p;
6. czy umowy z radcami lub adwokatami, o których mowa w art. 6 ust. 1 Ustawy, zawierają elementy określone w art. 6 ust 2 u.n.p.p oraz czy radcy i adwokaci, posiadają upoważnienia do przetwarzania danych osobowych, osób korzystających z usług.

Okres objęty kontrolą:

Kontrola obejmowała sposób organizacji przez Powiat realizacji zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w tym mediacji oraz edukacji prawnej w 2021 roku (od 01.01.2021 do zakończenia czynności kontrolnych) oraz organizacji przez Powiat konkursu w 2020 roku na prowadzenie punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w 2021 roku.

Ocena działalności jednostki:

Wykonywanie zadań w zakresie realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej⁴, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego⁵, w tym mediacji oraz edukacji prawnej – oceniam pozytywnie z nieprawidłowością⁶.

Ustalenia kontroli:

1. Organizacja harmonogramu dyżurów dla mieszkańców.

---

⁴ Dalej n.p.p.

⁵ Dalej n.p.o.

⁶ Wojewoda Świętokrzyski stosuje, zgodnie z zarządzeniem Nr 132/2019 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli zewnętrznej przez pracowników Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Na terenie Powiatu Starachowickiego⁷ funkcjonują 4 punkty:

- a) Punkt nr 1: Nieodpłatnej Pomocy Prawnej - mieszczący się w budynku Starostwa Powiatowego w Starachowicach, prowadzony przez Radców i Adwokatów,
- b) Punkt nr 2: Nieodpłatnej Pomocy Prawnej - mieszczący się w trzech lokalizacjach:
  - w Urzędzie Gminy w Mircu,
  - w Urzędzie Gminy w Brodach,
  - w Starostwie Powiatowym w Starachowicach,prowadzony przez Radców i Adwokatów,
- c) Punkt nr 3: Nieodpłatnej Pomocy Prawnej - w Urzędzie Miejskim w Starachowicach, prowadzony przez organizację pozarządową Stowarzyszenie Sursum Corda,
- d) Punkt nr 4: Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego - w Urzędzie Miejskim w Starachowicach, prowadzony przez organizację pozarządową Stowarzyszenie Sursum Corda.

Liczba ta odpowiadała mnożnikowi zdefiniowanemu w art. 20 ust. 4 – art. 8 ust. 2 u.n.p.p. Zgodnie z art. 11 ust. 1 u.n.p.p. Powiat powierzył prowadzenie dwóch punktów organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego - Sursum Corda⁸, wyłonionej w otwartym konkursie ofert, stosownie do art. 11 ust. 2 u.n.p.p. Na podstawie art. 11 ust 1c u.n.p.p. jeden punkt prowadzonych przez organizację pozarządową przeznaczono na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Nieodpłatna pomoc prawna lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się w każdym punkcie w wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie, stosownie do zapisu art. 8 ust. 3 u.n.p.p.

2. Ogłoszenie konkursu na prowadzenie ww. punktów.

Organizację pozarządową wyłania się corocznie w otwartym konkursie ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁹.

W celu wykonania obowiązku powierzenia prowadzenia punktu organizacji pozarządowej, Zarząd Powiatu Starachowickiego Uchwałą 134/2020 z dnia 20 października 2020 r. ogłosił „otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie Powiatu Starachowickiego w 2021 r.”

---

⁷ zwany dalej Powiat

⁸ zwana dalej organizacja pozarządowa

⁹ t. j. [Dz.U. z 2020 r. poz. 1057](#), zwana dalej u.d.p.p.

Zgodnie z art. 13 ust. 3 pkt 1 i 3 u.d.p.p. ogłoszenie o konkursie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Starachowicach: <https://bip.powiat.starachowice.pl/ps/jak-zalatwic-sprawe/wspolpraca-z-ngo/otwarte-konkursy-ofert/powierzenie-prowadzenia/19416,Ogloszenie-otwartego-konkursu-ofert-na-realizacje-zadania-publicznego-wzakresie-.html> oraz na stronie internetowej Powiatu: <https://www.powiat.starachowice.pl/index.php?pid=1&ca=show&id=3923>.

W części III ogłoszenia o konkursie zbyt ogólnie określono zasady przyznania dotacji. Część ta definiuje przede wszystkim jaki podmiot może ubiegać się o prowadzenie punktu, informuje o ramowym wzorze umowy zawieranej z wybraną organizacją, całkowitym koszcie zadania stanowiącym sumę kwot dotacji oraz o tym, że dotacja zostanie przekazana po zawarciu umowy (dowód akta kontroli nr 2 a -link do ogłoszenia). Powyższe nie spełnia wymogu art. 13 ust. 2 pkt 3 u.d.p.p., który nakazuje umieszczenie w ogłoszeniu zasad przyznawania dotacji, co stanowi **uchybiecie**.

W ogłoszeniu o konkursie, zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 7 u.d.p.p. należy umieścić informację o zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadań publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztów, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 u.d.p.p. Z części VII nadesłanego do kontroli ogłoszenia (załącznik nr 1 do Uchwały nr 134/2020 Zarządu Powiatu Starachowickiego) nie wynika informacja jaka dotacja została przyznana na realizację zleconego zadania w całości oraz jaka część tych środków została przekazana organizacjom pozarządowym. Powyższe stanowi **uchybiecie**.

Ponadto, analiza ogłoszenia wykazała, że zawiera ono pozostałe informacje, do których umieszczenia obliguje ustawodawca w art. 13 ust. 2 u.d.p.p.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 u.n.p.p. Powiat powierza połowę punktów do prowadzenia adwokatom i radcom prawnym z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, a połowę organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego (...), z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Organizację pozarządową wyłania się corocznie w otwartym konkursie ofert, (...) przeprowadzanym jednocześnie na powierzenie prowadzenia punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. W treści ogłoszenia zastosowano się do przepisów art. 11 ust. 2–2a u.n.p.p. Organ dopuścił bowiem w cz. I ust.4 ogłoszenia (załącznik nr 1 do uchwały 134/2020) możliwość składania ofert na:

a) udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z mediacją oraz realizacją zadań edukacji prawnej (Punkt nr 3) lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego wraz z mediacją oraz realizacją zadań z edukacji prawnej (Punkt nr 4) albo

b) udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej (Punkt nr 3) oraz świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego wraz z mediacją oraz realizacją zadań z edukacji prawnej (Punkt nr 4).

W ocenie kontrolujących należałoby konsekwentnie, w punkcie b, dookreślić że mediacja i realizacja zadań z edukacji prawnej dotyczą obu punktów.

Wyniki konkursu , zgodnie z art. 15 ust. 2h i 2j u.d.p.p., zostały ogłoszone poprzez wskazanie nazwy wyłonionego oferenta oraz zadania publicznego, zamieszczono również informację o wysokości przyznanych środków publicznych. Wybór organizacji został zatwierdzony Uchwałą Zarządu Powiatu Starachowickiego Nr 159/2020 z dnia 30 listopada 2020 r. Uchwała z wynikami otwartego konkursu ofert została zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Starachowicach.

3. Umowy z organizacją pozarządową na świadczenie usług w 2021 r.

Zgodnie z przepisem art. 11 ust. 7 u.n.p.p. Powiat zawarł dwie umowy z organizacją pozarządową na realizację zadania publicznego w dniu 16 grudnia 2020 r. Jak wynika z umowy zadanie to polega w pierwszym przypadku na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększaniu świadomości prawnej społeczeństwa. W drugim przypadku rodzaj zadania publicznego to: udzielanie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, choć w umowie uregulowano również realizację zadań z zakresu promocji i edukacji prawnej (akta kontroli nr 2c). W ocenie kontrolujących należałoby zatem doprecyzować zapisy umów.

Analiza umów z organizacją pozarządową oraz ofert stanowiących integralną część umów wykazała, że zawierają one elementy określone w art. 6 ust. 2 pkt 1,1a i 3-6a u.n.p.p. Z nadesłanych przez Powiat dokumentów wynika, że żaden z punktów nie posiada określonej specjalizacji (akta kontroli nr 2b i 2c).

4. Porozumienia zawarte przez Powiat z gminami.

W celu realizacji zadań polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (w tym mediacji oraz edukacji prawnej) Powiat Starachowicki, na podstawie art. 9 ust. 1 u.n.p.p. zawarł w dniu 2 października 2020 r. porozumienia z następującymi gminami: Starachowice (akta kontroli nr 2d)., Mirzec (akta kontroli nr 2e)., Brody (akta kontroli nr 2f).

Na podstawie analizy zapisów przedmiotowych porozumień organ nadzoru stwierdza, że zawierały one elementy wskazane w art. 9 ust. 1 pkt 1 i 2 u.n.p.p. (akta kontroli nr 2d-e). Kontrolujący zauważyli, że w treści porozumień z poszczególnymi gminami inaczej konstruowany jest zapis dotyczący zakresu zadań realizowanych przez Powiat (dodaje się lub nie zapis: wraz z mediacją). W ocenie organu nadzoru należałoby ujednoczyć treść porozumień, uwzględniając przy tym rodzaj zadań realizowanych w punktach.

5. Porozumienie zawarte przez Powiat z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych

W dniu 21 października 2020 r. Powiat zawarł, zgodnie z art. 10 ust 1 u.n.p.p., trójstronne porozumienie (akta kontroli nr 2g) z okręgową radą adwokacką w Kielcach i radą okręgowej izby radców prawnych w Kielcach właściwą dla siedziby władz Powiatu w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze tego Powiatu. Powyższe oznacza, że porozumienie zostało zawarte do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok, którego dotyczyłoby to porozumienie, zgodnie z art. 10 ust. 2 u.n.p.p. Jednocześnie Powiat dopełnił obowiązku poinformowania Wojewody o zawartych *porozumieniach albo wskazaniu adwokatów lub radców prawnych, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w trybie, o którym mowa w art. 10 ust. 2 u.n.p.p.* pismem z dnia 30 listopada 2021 znak: OR.I.5315.62.2020 (akta kontroli nr 2m), data wpływu do Wojewody w systemie e-PUAP: 1 grudnia 2020 r. Zgodnie z art. 10 ust. 3 informacje o każdym zawartym porozumieniu należy niezwłocznie zawiadomić Wojewodę. Zgodnie z nadesłaną dokumentacją porozumienie zawarto w dniu 21 października 2020 r., a informacja do Wojewody wpłynęła w dniu 1 grudnia 2020 r., co należy uznać za **uchybiecie**.

Na podstawie analizy zapisów przedmiotowego porozumienia organ nadzoru stwierdza, że zawierało one elementy wskazane w art. 10 ust. 1 u.n.p.p. (akta kontroli nr 2g).

6. Umowy z radcami lub adwokatami

Zgodnie z artykułem 6 ust 1 u.n.p.p. adwokat lub radca prawny udziela nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie umowy zawartej z Powiatem. Powiat Starachowicki (reprezentowany przez starostę) w 2020 r. zawarł (zgodnie z treścią porozumienia z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych) 10 umów zlecenie na świadczenie pomocy prawnej w ramach powiatowego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym 5 z adwokatami i 5 z radcami prawnymi. Analizie poddano 50% umów zawartych pomiędzy Powiatem Starachowickim a radcami prawnymi albo adwokatami (w tym 3 z radcami prawnymi i 2 z adwokatami -akta kontroli nr 2 h-l).

Na podstawie analizy zapisów przedmiotowych umów organ nadzoru stwierdza, że zawierały one elementy wskazane w art. 6 ust. 2 pkt. 1-5 oraz 6a, 6b i 7 u.n.p.p.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 6 u.n.p.p. w umowach z radcami i adwokatami należy umieścić zasady zapewniania przez adwokata lub radcę prawnego zastępstwa w przypadku, gdy nie będzie on w stanie osobiście udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej. Na podstawie art. 10 st. 2 u.n.p.p. do obowiązków okręgowej rady adwokackiej oraz rady okręgowej izby radców prawnych należy imienne wskazanie ... *zastępców, którymi są adwokaci lub radcowie prawni, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej zgodnie z wykazem planowanych dyżurów....* Nie znajdują zatem podstawy prawnej zapisy § 2 ust. 8 i 9 umów zawartych z radcami oraz adwokatami. Zezwalają one na wyznaczenie „w pierwszej kolejności” zastępców, którzy również świadczą n.p.p. na zasadach wynikających z ustawy oraz, w wypadku odmowy zastąpienia przyjmującego zlecenie przez uprawnionych zastępców, zapewnienie zastępstwa przez radcę prawnego lub adwokata nie świadczących n.p.p. na zasadach określonych w u.n.p.p., na terenie Powiatu Starachowickiego. Takie umowne rozszerzenie przepisów ustawy jest niezgodne z obowiązującym porządkiem prawnym. Ustawodawca przyznał bowiem wyłączną kompetencję do wskazania zastępców samorządom prawniczym. Co za tym idzie, w przypadku nieobecności zobowiązanego umową radcy albo adwokata, zastępstwo pełnić może wyłącznie jeden z imiennie wskazanych przez te samorzady zastępców. W związku z powyższym treść § 2 ust. 8 i 9 umów z radcami i adwokatami stanowi **nieprawidłowość**.

Powiat powierzył radcom i adwokatom upoważnienia do przetwarzania danych osobowych klientów n.p.p., n.p.o., a także uregulował kwestie związane z tą procedurą w umowach powierzenia przetwarzania danych osobowych stanowiących załącznik nr 2 do umów zlecenie na świadczenie pomocy prawnej(...).

Przedstawiając powyższe ustalenia oraz stwierdzone uchybienia i nieprawidłowość wnoszę o:

1. szczegółowe określenie w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert zasad przyznawania dotacji organizacji pozarządowej, o których mowa w art. 13 ust. 2 pkt 3 u.d.p.p.,
2. zamieszczanie w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert informacji o zrealizowanych przez powiat w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 u.d.p.p,
3. wywiązywanie się z obowiązku informacyjnego wobec Wojewody o zawartych porozumieniach z ORA i OIRP – zgodnie z art. 10 ust. 3 u.n.p.p,
4. dostosowanie treści umów z adwokatami i radcami do art. 10 ust. 1 u.n.p.p. tak, aby usługę mogły świadczyć jedynie osoby, które zyskały do tego uprawnienia w ustawie o u.n.p.p.

Ponadto zalecam wzmocnienie nadzoru nad starannością redagowania dokumentów dotyczących przedmiotu kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień, a także o przekazanie Wojewodzie Świętokrzyskiemu - w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego - informacji o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Podpis
Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1690590.4495769.5462642
Nazwa dokumentu	Wystąpienie pokontrolne.pdf
Tytuł dokumentu	Wystąpienie pokontrolne
Sygnatura dokumentu	PNK.III.431.39.2021
Data dokumentu	2021-08-18
Skrót dokumentu	584E7EECCB5FBC4555708871558659D863C08425
Wersja dokumentu	1.4
Data podpisu	2021-08-18 09:21:27
Podpisane przez	Zbigniew Adam Koniusz Wojewoda Świętokrzyski
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.104.37.37.33866

Data wydruku: 2021-08-19

Autor wydruku: Antoszevska-Mazur Izabela (Starszy Inspektor)